

22120275

SLOVAK A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SLOVAQUE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ESLOVACO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 10 May 2012 (morning)

Jeudi 10 mai 2012 (matin)

Jueves 10 de mayo de 2012 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.
- The maximum mark for this examination paper is *[25 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[25 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[25 puntos]*.

Napište komentár o **jednom** z nasledujúcich textov.

1.

Šepkár
(Úryvok)

V parlamentných laviciach bolo takmer plno, čo sa stávalo naozaj málokedy. Vo všeobecnej rozprave k návrhu zákona o štátnom rozpočte mal ako posledný vystúpiť Berger.

Kari otvoril zadné dvere limuzíny dokorán a prisunul k Bergerovi mikrofóny. Berger si prezeral kolegov privretými očami. Všade sa rozliehal šum rozhovorov, smiech a dokonca zaznel aj slabý potlesk. Berger zaodfhal a odkašľal si.

„Slovo má pán poslanec Berger!“ povedal predseda parlamentu a usadil sa na svoje miesto. Sála sa pomaly, aj keď nie veľmi ochotne, utišovala.

„Tak poďme na to!“ zašepkal Berger cez plece. Krištof mlčky prikývol a nadýchol sa.

„Kto by potreboval súcit, keď nie tí, nad ktorými sa nikto nezľutuje?“

10 Berger si pritiahol mikrofón bližšie.

„Vážené ... ehm, panie poslankyne a páni ... a páni ... poslanci ...!

Kto by potreboval súcit, keď nie tí, nad ktorými sa nikto...“

„Nezľutuje!“

15 „... nezľutuje? Hovorí – stačí sa len pozrieť na ľudí. Hneď vidíš, že každá spravodlivosť je pre nich až dosť dobrá! Ľud si tak môže odpočinúť, zatiaľ čo niekoľko znamenitých duchov myslí za neho o množstve šťastia, ktoré mu prospieva. Na všetkých miestach sveta, pod ktorýmkoľvek pánom, vždy bude na dosah svieži plod, víno chudobných, oheň zo suchej révy, u ktorého prečkáme, kým všetko prejde. Hovorí, že byť naozaj veľký značí nebúriť sa bez vážnej príčiny! A my hovoríme: To teda nie!“

20 Urobil dramatickú pauzu. Niežeby to mal takto nacvičené, to len Krištof prestal šepkať, aby vyzneli slová, ktoré hovoril. Berger sa sebaisto usmieval. Potom sa spoza jeho chrbta znovu ozval šepkárov hlas:

„Všetko vyzerá zložito, a predsa je to také jednoduché!“

25 „Všetko vyzerá zložito, a predsa je to také jednoduché! Bezcný je duch, čo večne váha! Musíme prijať bremeno ťažkej chvíle, vravme, čo cítime, nie čo je srdcu milé. Čo ďalej bude treba vykonať v čase najkratšom a predovšetkým – postaviť pred súd kruté nástroje útlaku, priateľov domov pozvať z vyhnanstva... Nechceme mrhať časom zbytočne, lež ihneď zrátať vašu oddanosť a splatiť dlh svoj.“

V parlamentných laviciach zašumelo.

30 „Len slovko, páni!“

„Len slovko, páni!“ preukázal som určité služby štátu – to je známe. Dost' o tom. Prosím vás, keď v svojich listoch budete písať o tom, hovorte o mene pravdu, neskrášľujte, nezveličujte! Keď ružu odtrhnem, nemôžem jej už vrátiť živý rast a musí zvädnúť. To je mužský zvyk – prudko sa hašteriť pre malú vec, keď myslíme na veľkú. Hej, tak je to! Ale to sa už raz musí skončiť.

35 A s tým nech nám Boh pomáha!“

Ozval sa potlesk.

„Skvelé! Skvelé!“

„Hej, skvelé, skvelé...“ tľapkal povinne poslanec Matolin, alias Mopslík. „Ibaže ten somár nič nepovedal!“

40 Zdalo sa, že to hovoril najmä pre seba, pretože mu nikto nevenoval ani najmenšiu pozornosť. „Položme sa na otázku... ! Položme sa na otázku... !“

Mopslíkov hlas zanikal vo vrave.

„Páni poslanci! No tak, páni poslanci! Utíšte sa! Prosím vás!“

45 pána poslanca Bergera, ktorý bol v rozprave posledný, navrhujem bez prestávky otvoriť *Hodinu otázok a odpovedí*. Dávam o tom hlasovať... Ešte predtým hlasujme o hlasovaní...“

Peter Krištúfek, *Šepkár* (2008)

- Akým spôsobom charakterizuje autor postavy?
- Ako autor využíva princíp kontrastu?
- Ktoré umelecké a jazykové prostriedky napomáhajú účinku textu?

2.

Veľké St'ahovanie

Vozom to heglo,
Kone zastali.

Už mi aj nohy st'rpili. Mama
Zostúpi z voza, do dverí
5 vydýchne: Prišli sme.

Od starej brány v oblúku
k zeleným dverám so sklom a s krpatým,
nehybným krídlom. Tu sme.
Tak aj zostalo.
10 Všetko za nami.

Ulica ako kostolná lavica
s kľakadlom potoka na modlitebnej strane,
s oblúkom obojkridlej brány,
kde klíčil pomaly v žihľave kríž
15 otcovi na veku truhly. Ach, mama
verne zalieva
všetko, čo klíči. Ruky v potoku
v zajatí plátna zasnúbeného snehu, hlbi
dve jamky kolenami.
20 Za každým úklonom proti'ahlému brehu
ten istý oltár kameňov a hlín.
Ešte aj večer po obradoch
odnáša si z ich váhy do perín ... Tu sme.
Tak ostalo. Všetko za nami.

Lýdia Vadkertiiová, *Pohromnice* (1966)

- Rozoberte štýl básne a jej účinok ma čitateľa.
- Pomocou akých prostriedkov a ako účinne opisuje poetka vzťah medzi matkou a dcérou?
- Ako poetka zobrazuje ženu a jej údel?